

Most wielowahaczowy firmy Carraro

Tekst i zdjęcia: Przemysław Olszewski

Producent ten jest zdecydowanie najczęściej wybieranym dostawcą przednich mostów ciągnikowych z niezależnym zawieszeniem kół. Tak bowiem zamiennie nazywane są układy wielowahaczowe.

Typ zawieszenia a liczba wahaczy

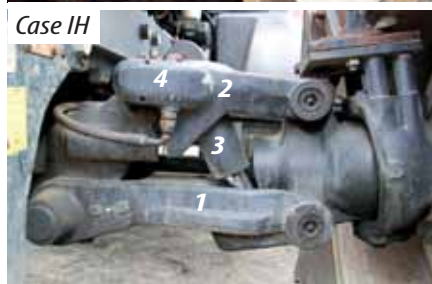
Przypomnijmy na wstępie, że tradycyjnie przednie osie ciągników standardowych są jedynie zamocowane wahliwie na centralnym sworzniu. W ten sposób dostosowują się one do poprzecznych nierówności terenu, ale ich wychylenia są twarde, nieresorowane. Krokiem do przodu były – dziś praktycznie niespotykane – mechanicznie amortyzowane przy pomocy sprężyn śrubowych sworznie zwrotnicy. To przykład biernego systemu, ponieważ ani operator, ani sterownik nie ma wpływu na charakterystykę tłumienia drgań i położenie osi.

Obecnie dominują dwa zasadnicze sposoby amortyzacji przedniego mostu: hydropneumatyczna bądź pneumatyczna z zależnym i hydropneumatyczna z niezależnym zawieszeniem kół. We wszystkich tych wariantach praktycznie zawsze w parze idzie aktywny, kontrolowany komputerowo tryb pracy. Przy zależnym systemie konstrukcją tworzą zwykle jeden bądź dwa wahacze. W ciągnikach z niezależnym zawieszeniem kół występują cztery takie elementy.

Do 250 KM

Układy wielowahaczowe Carraro znajdziemy w ciągnikach o mocach nieprzekraczających 250 KM. Mosty te zwykle stanowią wyposażenie opcjonalne, a dopłata do nich sięga kilkudziesięciu tysięcy złotych netto. Włoskie wielowahaczówki mają obecnie w ofercie firmy: Claas (serie: Arion 400, Arion 500 i Arion 600), Landini (serie: 6C, 6 i 7), McCormick (serie: X6 i X7), Zetor (seria Forterra HD) i Lindner (większe modele serii Geotrac). Ponadto warto wspomnieć, że niezależne zawiesze-

Współczesne ciągniki z amortyzowanym przednim mostem są praktycznie zawsze wyposażone w standardzie w aktywne zawieszenie. Przyjrzyjmy się mu na przykładzie wielowahaczowych konstrukcji włoskiej firmy Carraro.

Ogólna budowa i zasada działania mostów wielowahaczowych Carraro jest podobna. Różnice tkwią m.in. w masywności i kształcie wahaczy.

1 – dolny wahacz, 2 – górny wahacz, 3 – siłownik położenia, 4 – czujnik położenia.

nie przednich kół można na rynku sprzętu używanego spotkać w produkowanych blisko 10 lat temu ciągnikach: New Holland (serie: TVT i T7500), Case IH (serie: CVX i CVX 1100) oraz Steyr (serie: CVT i CVT 6100). Z kolei pod koniec tego roku rodzina traktorów z wielowahaczową osią Carraro powiększy się o ciągniki Tym z serii CVT.

Rozwiązania włoskich mostów z niezależnym zawieszeniem kół w poszczególnych producentów ciągników są bardzo podobne. Różnice tkwią m.in. w: kształcie i wielkości wahaczy, umiejscowieniu, liczbie i wielkości akumulatorów hydropneumatycznych, lokalizacji bloku elektrozaworowego oraz sposobie obsługi.

Siłowniki jednostronnego działania

Często tego nie widzimy, ale każda wielowahaczowa oś jest, jak każda inna, zamocowana do przedniego wspornika za pośrednictwem wzdłużnego sworznia. Dokładnie – to jej środkowy segment. Między nim a piastą lewego przedniego koła znajdują się dwa wahacze tworzące w płaszczyźnie pionowej równoległobok przegubowy. Za ich ruch odpowiada zabudowany siłownik jednostronnego działania. Całkowite wysunięcie tłoczyska powoduje odchylenie wahaczy w dół po stronie koła. Olej zostanie podany wówczas pod określonym ciśnieniem. Ruch w drugą stronę zapewnia